

ЗНОВ РАДЯТЬ НАД БЕЗРОБІТТЯМ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт, виїжджаючи під кінець тижня ловити на море рибу, забрав на свій яхт також голов „Воркс Прогрес Адміністрейшен” і „Поблик Воркс Адміністрейшен”. Разом вони будуть нараджуватися, як би найкраще використати \$1,425,000,000 що їх конгрес недавно на боротьбу з безробіттям.

ДОМАГАЮТЬСЯ СУСПІЛЬНОЇ ПОМОЧІ ДЛЯ ХВОРИХ НА ЗУБИ.

НЮ ЙОРК. — Зїзд стоматологів, на якому було присутніх 6,300 делегатів, ухвалив резолюцію, щоб домагатися від уряду суспільних стоматологічних заведень, у яких вбогі люди могли би направляти свої зуби безплатно. Бо хвороба зубів є часто причиною багатьох інших хворіб, з якими борються шпиталі, що вже нині їх оплачує держава.

ХОЧУТЬ БУДУВАТИ НОВІ ВОДНІ РЕЗЕРВУАРИ ДЛЯ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ню Йорку Ля Гвардія й інші члени оціночної комісії вибираються в околиці над рікою Делявар, де хочуть набути простору для нового збірника води. На ту ціль вони вже мають ухвалених \$20,000,000.

ДЮПОНТ ДАЄ ПІДВИШКУ І ВАКАЦІЇ.

НЮ БРОНСВІК (Ню Джерзі). — Компанія Дюпонт де Немур оголосила, що з днем 1-го червня вона підносить усім своїм робітникам платню на десять відсотків, а всім робітникам, що працювали в неї рік або більше, дасть цього року два тижні платних вакацій.

СКРИТИЙ МАНЯК ОБСТРІЛЮЄ ВІЙСЬКОВИЙ БАЛЬОН.

СОНІВЕЙД (Каліфорнія). — Двома наворотами якийсь скритий осібник обстрілював військового кермівника, що знаходився в повітря 2,000 стіп високо. Його стріли були досить влучні, так, що дві кулі прошили збірники з газми, а всім попали в околицю моторів. На щастя, випадку не було, але бальон мусів чимскорше опускатися в долину. Думають, що справником мусів бути якийсь маняк. Однак його не зловлено.

РИБА ПІДБИЛА ОКО, ШЕ Й ДО ТОГО ВОЯКОВІ.

БУРЛІНГТОН (Вермонт). — Вістун Фенда вернувся до касарні з підбитом оком. Товариші настоювали, щоб він розказав, з ким бився. Та вістун мовчав. Вкінці розказав таку історію: Над берегом ріки, в баяорі, він здивав великого пструга, що пручався і хотів назад дістатися до ріки. Вістун хотів прийти йому „з помічю”. Та пструг мабуть настрашався такою „помочю” й, підскочивши вгору, підбив воякові око.

БРАЗИЛІЯ ЗАВОДИТЬ ЦЕНЗУРУ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Бразилійський уряд порішив завести цензуру на всі відомості, що приходять зза границі до краю. До цього спонукали уряд ті неспокої, які панують нині в Бразилії, а які є наслідками комуністичної агітації. Кілька місяців тому була навіть спроба з боку бразилійських елементів викликати революцію й повалити існуючий лад.

АРТИЗМ У ДУШІ ЦЕГЛЯРСЬКОГО ПОМІЧНИКА.

ДЕНВЕР (Колорадо). — Група мистців узнала на своїх зборах, що найкращим артистом-малюєм у місті є О'Брайен. Порішили вшанувати його бенкетом. Колиж однак прийшлося писати до нього, то ніхто не знав, де він мешкає. Шойно одному репортеріві вдалося його знайти. На велике здивування всі побачили, що тим малюєм є старенький дідусь, який ціле життя був цеглярським помічником при будовах. Гурток мистців рішив тим краще старенького малюєра вшанувати. Колиж одначе надійшов час бенкету, старець не явився. Показалося, що... забули вислати йому запрошення. Знов почали його шукати і знов не могли знайти. Вкінці знайшли: він помер у шпиталі невідомим чоловіком. Та по собі він залишив багату мистецьку спадщину: чимало образів високої вартости.

ТЕЛЕВІЗІЯ ПЕРЕХОДИТЬ У ДРУГУ СТАДІЮ РОЗВОЮ.

ВАШИНГТОН. — Комісія знавців ствердила, що телевізія, себто можливість бачити події на віддалі, з технічного боку осягнула велике удосконалення, так, що можна її вже приміювати в життю. Та тут поширення телевізії натрапляє на інші, бізнесові труднощі: кошти передачі будуть значно вищі від радія, а також усякі театральні і фільмові підприємці будуть їх недопускати до передачі, бо це вбилоб цілком теперішні театральні підприємства. Крім того апарат для сприймання буде дуже дорогий і тому недоступний для широкої публіки.

КОМСОМОЛЬЦІ РОЗБИГАЮТЬСЯ.

„Комсомольська Правда” друкує вістку секретаря куйбишевського краевого комсомольського комітету: В останнім часі буває часто в районах так: коли приїжджає новий, присланий з центра пропагандист, комсомольці збираються його послухати. Але коли він починає свій реферат і усві розбігаються, реферат хав черговий пропагандист і комсомольці знову розбігаються. Лиш один з комсомольців пересидів до кінця викладу. Пропагандист похвалив цього єдиного слухача: „Молодчина! Іншим нудно, а ви цікавитеся”. Слухач відповів: „Не цікавлюся. І мені було дуже нудно. Але ви на моїй шапці сидите”.

РЕВІЗІЯ НА БУКОВИНІ.

Румунська поліція передала недавно ревізію в К. Двірничука, Стречука, Веселого, Гуцуляка й Лашука в Топоручі. Шукали зброї та „іредентичних” книжок і газет. Забрали в Двірничука лише 5 примірників альманаху „Самостійності”. Таж поліція перевела ревізію в українця Дм. Мителки в селі Ленцешті. Кілька днів пізніше перевели в цьому селі ревізію в Ів. Бучака. При ревізіях позабирали числа черновецької „Самостійності” та інші легальні видання.

ЦВІНТАРИЩЕ МАМУТІВ.

Цвінтаріще мамутів відкрили в місцевості Нойкірх біля Бреслява. При порядкуванні річних ринків знайшли наперед зуб мамута. Повідомлений про це бреслявський університет вислав на місце комісію, яка при дальшій праці добула цілі купи костей, що належали до мамутів. Згинуло в цьому місці ціле стадо цих велетенських звірів, очевидно кількасот тисяч літ тому, коли ще може й людей на світі не було.

ПОРОДИЛА ПЯТЕРО ДІТЕЙ.

В містечку Годос, у Семигороді, робітниця Марія Тінгур породила п'ятеро дітей: двох хлопців і три дівчинки. Всі діти живуть, але є ненормальні, хоч їхня матір зовсім здорова.

СКІЛЬКИ Є МОВ НА СВІТІ.

Досі фільольоги ще не погодилися щодо того, скільки є на світі живих мов. Підрахувати їх не легко, тому, що багато з них так зближені одна до одної, що деякі мовознавці не вважають їх за самостійні. Одна з останніх статистик подає число таких мов на 2,796. Найважливіших мов є 860; з цього 48 припадає на Європу, 153 на Азію, 118 на Африку, 424 на Америку і 117 на океанські острови. Статистика стверджує, що скількість мов ступнево зменшується; пояснюється це тим, що деякі дрібні первісні народи приймають мови великих народів. Англійський мовознавець Вілліамсон стверджує, що з екзотичних мов щезає пересічно що року три і що в будучині мови диких народів щезнуть зовсім.

КОЗАЦЬКІ ДІВІЗИ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

Приказом з дня 15. квітня ц. р. комісар Ворошилов перейменував 10. і 12. територіальну дивізію кінноти та 4. і 6. дивізію кінноти на „10. козацьку терсько-ставропольську територіальну дивізію”, 12 територіальну дивізію кубанських козаків”, 4. дивізію козаків кубансько-терську” і 6. дивізію донських козаків”; у Донщині зорганізують „13. терит. дивізію донських козаків. До цих дивізій приминатимуть рекрутів з цілої території округу Дону, Тереку, Кубані та Ставрополя з винятком кавказьких верховинських племен, які служитимуть у „спеціальній бригаді кінноти верховинських нарідів”. Від близької осені всі козацькі дивізії будуть мати окремі однострої.

ЗІМЛІВ НА ВИД ДОЛЯРІВ.

До одного більшого банку у Варшаві зголосився недавно Дмитро Рудницький, селянин із Волині, опікун сиріт по воюяку американського легіону, що згинув у світовій війні. Американський уряд признав тим сиротам ренту, що впродовж довгих літ наросла до суми 7,000 долларів. На вид грошей, які виплатив йому касієр, Рудницький зімлів. Він до останньої хвилини не вірив, що одержить гроші.

ПАМ'ЯТНИКИ ГУЦУЛЬСЬКОГО БУДІВНИЦТВА.

Воевідський уряд у Станіславові як консерваторська влада закваліфікував кілька будинків у гуцульському стилі до групи пам'яток, що підлягають законній охороні. Між іншим стверджено пам'яткову вартість філіяльної церкви з 18 століття в Татарові, як характеристичний тип дерев'яного будівництва, разом з дзвіницею, огороженою та фігурою Богоматері. Пам'яткову признано теж стару церкву з 18 ст., з дзвіницею в Микулчині. Всіх пам'ятоквих будівель не вільно переробляти без дозволу компетентної влади.

ПЕРЕДВОСННІ НАСТРОЇ В МОСКВІ.

„Соц. Вестнік” довідується з Москви, що по містах, головним чином між робітниками та урядовцями, в останніх часах поширилися передвоєнні настрої. Вже не кажуть „якщо, буде війна”, але „коли буде війна”.

У зв'язку з тим сподіваються реформи конституції. Передусім військові вважають такі реформи за konieczні. Кажуть, що робітники та селяни будуть тоді боронити край, коли матимуть права вільних громадян. Тому реформа конституції є, на їх думку, konieczна. Інакше думають чекісти з ГПУ. Саме тому, — кажуть вони — що війна тепер легко можлива, треба притиснути поліційну шрубку. — Сталін мовчить і ще не висказався ні за, ні проти.

Інші настрої серед молоді. Їй подобаються боевики; таких боевників серед теперішніх комуністів вона не знаходить. Тому їй подобаються групи та люди, яких теперішня влада переслідує, але які не бояться даліше боротися.

ХОЧЕ ВТЯГНУТИ АМЕРИКУ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

Прем'єр Болдвін каже, що Ліга Націй мусить бути переорганізована в такий спосіб, щоб до неї могли вступити Злучені Держави, а далі Німеччина і Японія. Інакше вона буде безсилим тілом.

ГЕНЕРАЛ ХОТІВ ЗАМІТАТИ ВУЛИЦЮ.

Недавно проголосив віденський суд присуд у процесі 30 австрійських соціалістів, обвинувачених за головну зраду. У зв'язку з цим присудом австрійські соціалісти видали лютючку, яку розкидали масово по всіх вулицях Відня не виключаючи навіть судового будинку. В таких разав австрійська поліція справаждав примусово більше відомих соціалістів і змушує їх замітати засипані лютючками вулиці.

Так було й цим разом. М. і. такий наказ отримав теж бувший президент дольшній австрійського союму ген. Кернер, що — як відомо — під час світової війни був шефом генерального штабу австрійської армії, що боролася над Ізонцо. Генерал заявив поліції, що до такої праці мусить відмовитися. І дійсно, вложив генеральський орден, припняв шаблю, всі ордери, медалі й хрести, після чого зголосився до поліції, щоб визначила йому вулицю до замінання.

Комісар здурнів у такій ситуації. Він потелефонував до своїх наставників і звідти прийшов наказ генерала відпустити до дому.

КРАДІЖ РАДУ.

В копальні уранової руди в Яхимові (Йоахімсталь) в Чехії відкрили велику крадіж раду, що тревала систематично вісім літ. Украли разом 260 міліграмів раду міліонової вартости. Довголітне слідство на вело на слід злодія, коли надавав препарат раду як посередник одного копальняного урядовця. Його арештували разом з трьома робітниками, що посередничали в продажі краденого раду. При арештованих знайшли чотири міліграми раду великої вартости.

РАДІО КЕРМУЄ ЗБРОЄЮ.

Одна англійська фабрика зброї випробовує новий тип скорострілу, що стріляє безлюдською обслугою, кермований здалека радієвими хвилями. Він може обергатися на повних 180 ступнів. Скоростріляє і сильно опанцерений, так, що видержує навіть удари менших артилерійських стрілен.

ІСТОРИЧНА ЗНАХІДКА.

Мешканець села Коханівка на Крем'янеччині, Андрій Кошак, викопав на своєму горішці горшок з гроши. В горшку було 108 срібних монет іще з 17. століття. Знайдені гроші забрали до музею.

З НЕНАВИСТІ ДО ГІТЛЕРА.

В лондонському кабінеті вояскових фігур трапилася під час Великодня така подія: Якийсь німець у приступі шалу кинувся з ножем на статую, що представляла канцлера Гітлера, й заки його обезвладняли, він зовсім її знівчив.

НОВЕ ЗАМІШАННЯ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА (Польща). — Міністерська криза, про яку ходили відвадна слухи, стала наявною, коли подався до дімісії прем'єр Марян Косцялковський враз з цілим кабінетом, а президент держави це уступлення прийняв. Новим прем'єром став генерал д-р Славої Складковський. Він уже сформував новий кабінет міністрів. У тім кабінеті займає Косцялковський місце міністра суспільної оліки.

Міністерська зміна означає, що військо бере в Польщі далі верх. Диктаторами стануть тепер генерали, що були найближчими співробітниками Пілсудського. Генерал Складковський вважається правую рукою генерального інспектора армії, генерала Ридз Сміглого, властивого диктатора Польщі. Косцялковського повалили фашисти з партії Пілсудського. Кажуть, що новий президент міністрів поведе гостру боротьбу проти комуністів і тих, що є проти уряду, себто, коли мова про поляків, в першу чергу проти — ендеків.

ПОЛЬЩА В РУКАХ ВІЙСЬКОВОЇ ДИКТАТУРИ.

ВАРШАВА. — Вже з донесень Польської Агенції Телеграфічної виходить, що Польща, згідно з бажанням Пілсудського, переминюється звільна у військову державу. Це вже ясно, що тепер рішальним чинником у польській політиці буде: армія. Встановлення генеральної інспектури з новими повноваженнями означає цілком новий період, бо скріплює законно становище армії, яка має тепер змогу заважувати на державних справах. Це видно теж і по тім, що тепер воєнний міністер буде підпорядкований інспектурі, та що уряд буде мусити приймати те все, що йому подиктує генеральний інспектор в справах оборони краю. Польські часописи потішають себе тим, що поляки це нарід „жолнерські” й тому така військова диктатура є свого роду для них природним явищем.

ПРИЧИНОК ДО ІСТОРІЇ „УГОДИ”.

ДРОГОБИЧ (Галичина). — Староство в Дрогобичі не дозволило Кружковій Рідної Школи перевести збірку на „писанку” для Р. Ш. По відкликах від того зарядження прийшло вкінці зівзволнення на збірку, але аж по Великодніх Св'ятах.

НОВИЙ ОПРИШОК НА ЗАКАРПАТТІ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — По верховині розповідають фантастичні вісти про нового опришка, на якого голову влада назначила нагороду в сумі 5,000 кч. Є ним Юрко Клевець, побратим убитого минулого року опришка Ледея. Населення зве його „чорним хлопцем” та співчуває з ним як „народним местником”, що „мститися на жидах і чехах”.

УКРАЇНСЬКЕ ШОВКІВНИЦТВО.

ЛЬВІВ. — У Галичині є вже коло 200 господарств, що займаються годівлею шовківника. В Самборі є кооператива „Шовк”, що виробляє шовк із доставляваних їй коконів. Шовк є доброї якости, а з першої партії шовку вироблено церковні фелони з прекрасними українськими гафтами до української греко-кат. церкви в Самборі та до монастиря в Лаврові.

ХОТІВ БИ ЖИТИ ЗІ ВСІМИ В ЗГОДІ.

ПАРИЖ. — Леон Блюм, що обійме керму в новім французьким кабінеті, каже, що Франція бажає тільки одного: жити в спокою, і то зі всіми державами. Тому завданням нового соціалістичного уряду буде дійти до порозуміння з Німеччиною й Італією, себто з нацистами і фашистами, а далі, зі Злученими Державами, що не є добрі на Францію за те, що вона відмовилася сплачувати довги. Блюм думає, що щодо довгів, то прийде цілком певно до згоди.

СОВЕТИ БОЯТЬСЯ ВІЙНИ З ЯПОНІЄЮ.

ЛОНДОН. — Совети не допускають до порозуміння в справі зброєння на морі. Першу поставили вимогу, що вони тепер приймуть умову щодо обмеження зброєння, якщо ту умову підніме теж і Німеччина. Тепер цей аргумент упав, бо Німеччина не робить тут ніяких перешкод. Тому Совети піднесли другий аргумент. Не може бути для них обмеження зброєння на морі на Далекім Сході, хіба що дійдуть щодо цього до порозуміння з Японією.

ЗДАЛЕКА ВІД ЦЕРКОВНИХ СПРАВ.

БЕРЛІН. — Всім високим нацистичним урядовцям заважано приймати урядові становища в церковних чи релігійних установах. З того протестанти закладають, що нацисти починають відноситися до церкви байдужно та вважають, що шкода часу на боротьбу з церквою, щоб переминути її на патріотичну інституцію. Тепер для нацистів істає партія — церквою і релігією.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩОСЬ ЗА НИЩО

З нагоди тижня забезпечення, який влаштували великі американські аскураційні підприємства, говорять кожного дня преріжні промови, і, як звичайно, в тих промовах, попри всяке балакунство, трапляється теж здорова та важна думка.

Між такі промови зачислити треба радіову промову одного повітового урядника з Лонг Айленд, виголошену минулого вівторка.

Він пригадував передовсім своїм слухачам, що забезпечення, яке не дає повної певности забезпеченому, що на означений у полісі випадок він дістане обіцяну заможу, не є властиво забезпеченням. Щоби бути справжнім забезпеченням, забезпечення мусить спиратися на докладні обчислення актуаріїв, знавців аскураційних обчислень. Іншими словами, вкладок не можна установляти собі добровільно, бо так просто бажається, але треба встановляти їх на основі докладних обчислень. Від висоти вкладки залежить висота забезпечення, від висоти забезпечення — вкладка.

Це важна справа головно тому, бо це, що зле побудована аскураційна організація не поставила досить високої вкладки або установила завищеної допомоги, не покажеться відразу, а доперва по довшім часі. Через те й трапляються організації, які установляють низенькі вкладки якраз тому, бо покладаються на те, що люди цієї справи не розуміють, та що заки вони оглянуться, організація назбирає багато членів.

Говорив далі цей бесідник, що якраз у нинішніх часах люди часто забувають про такі справи, бо нині ведуть у краю преріжні агітації, з яких немовби то виходило, що в світі можна дістати щось за дурно. Між ці агітації бесідник зачислив плян д-ра Тавнсенда про пенсії на старі роки. З того, що при тому пляні ті, що мали з нього користати, не мали би самі з своєї кишені видавати гроша, виробляється переконання, що можна справді дістати щось за ніщо. Отже при пляні Тавнсенда нема теж такого. Правда, пенсіоністи не мали би платити на свої аскурації ніякої рати, але пенсії для них мали би прийти ім з державного скарбу, а гроші в скарбі бусили би знайтися з оплат інших людей. Отже й тут нема роздавання нічого даром, а тільки роздавання одним людям пенсій, зложених для них іншими людьми.

Значить, у світі нема нічого даром. За все треба заплатити. Чи розумно, чи нерозумно; чи явно, чи приховано, але треба заплатити. Сказано було на написах у старинних римських трахтирах: „Нині все за гроші, завтра буде за даром!“ Відомо, кожного дня було нині, завтра все було далеко в будучині.

ЖИТТЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ

Тяжкий стан наших земель, що стогнуть під чоботами чотирьох найзвикливіх, викликав серед українського народу революційного руху. З черги революційна боротьба потягає за собою багато жертв. Не будемо на тому місці дискутувати про доцільність цього руху, ні доказувати, що національне визволення не може обійтися без жертв. Хочемо тільки підкреслити, що жертви є, і то жертви, що рекрутуються зпоміж нашої найідейнішої молоді.

З Великої України дістаємо жахливі відомости про те, як більшовицька влада виселює сотки тисяч наших свідоміших одиниць на Сибір. Продираються також відомости, що сотки нашої молоді Г.П.У. викинуто у своїх підземеллях. Однак точних чисел тих жертв, з огляду на строгу більшовицьку цензуру, нині неможливо розкрити.

Зате маємо точніші дані про те, що діється з нашими політичними в'язнями на західноукраїнських землях. Іх є сотки, а навіть тисячі, і всі вони є розкинені по різних тюрмах Польщі. Життя їх дуже понуре і тяжке, так, що не раз мороз проймає душу, читаючи описи їх терпіння. Один з тих в'язнів, що його влада враз з іншими товаришами недолі за проторила у тюрму в Грудзьонду, описує своє перебування там так:

„Як тільки ми вступили в тюрмні пороги, ключники привитали нас грубою, простацькою лайкою. Українська мова, якою ми їм відповідали на їх запити, викликувала у них садистичну лють, серед якої вони обкидали багатомовний куток нашої душі, лаючи матір, Бога, наші національні почування і т. д. Після слів вже йшли шикани, зачіпки і фізичні зненаги. За малі зломання тюрмних приписів карають строгими карами, саджають до карцеру, не раз полученого з темницею. Щоб морально дошкулити політичним в'язням, їх розлучено й розсаджено поміж звичайних злочинців. Що таке товариство

злочинців, може уявити собі лиш той, що сам мав колись нагоду бути серед них. Злочинство на волі не дуже то милитаристично. У тюрмі, змучений тюрмним безділлям, згодовний, сквашений, він обертається в немилосерну звірюку, позбавлену всіх людських почувань. Немов щоби піднятися за те, що його посадили під ключ, він дошкулуює всіми способами політичному в'язневі, придумуючи не раз до цього диявольські штучки.

„Книжок не дозволяють. Також не дозволені ніякі українські часописи. Лиш у деяких випадках допускають польський часопис. Також обмежили писання листів. Щойно пішли шістьох місяців дозволили нам написати латинкою короткого листа до рідні, Тепер уже дозволяють на такий короткий лист що місяць.

„Харч дуже нужденний. Рано пів літри житньої кави з одною кісткою цукру. Що другий день жур: вода з оцтом і праженою мукою. Також рано одержується трохи менше як пів кільограма хліба на цілий день.

На обід дають так звану „зупу“, з фасолі, гороху, ячменю, капусти, або картоплі. Раз на тиждень тісто з сосом з крові, на згадку якого знаходить обриднення, а також раз на тиждень оселедець, а в неділю кусок мяса. На вечерю те саме що на обід, тільки у меншій кількості. Санітарні відносини тяжкі, лікарської помічі майже ніякої“.

Більшість політичних в'язнів приймає ці життєві удари мужно, без нарікань. Вони знають, що в боротьбі мусять падати жертви, і що без тих жертв не можлива ніяка боротьба. Те, що до них належало, вони сповнили з повною посвятою себе самим. Однак суспільність, за яку вони ці жертви принесли, повинна також зробити те, що до неї належить, і тим національним мученикам повинні прийти з поміччю. Ця помічч не тільки облекшить їх фізичні терпіння, але також скріпить їх морально, бо вона буде доказом, що ми про них не забуваємо і що оцінюємо їх посвяту.

„НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ“

(Ведичавий конкурс хорів у Перемишлі).

Від віків гомонить-бренить оця українська пісня. На розлогих степах Наддніпрянщини, на стрімких шпихах Карпат, на рівній площині Поділля й Волині, на болотистих просторах Полісся. Гомонить, як вияв побіди і тривоги, як вияв радості і смутку... Гомоніла колись та пісня на турецьких галерах і йшла в змаганні з шумом бурхливого моря. Гомоніла та пісня в сибірських підземеллях копанель і там заглушували її удари молотів. Гомоніла та пісня по тюрмних келіях і так губилася в грубих мурах, заглушав її брязкіт ключів. Гомоніла колись та пісня на Софійській площі й неслася на українській землі, радісним гомоном відбиваючись у всіх серцях...

Гомоніла та пісня і в Перемишлі. Тонами могутніми неслася з лунким сяном срібнолентним, обнімалася з гомінним подумом старих крилатих замкових дерев...

Ота рідна, величя, могутня українська пісня!...

Це Філія „Просвіти“ при співучасті „Вищого Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка“ в Перемишлі улаштувала в неділю, 29. березня ц. р., величавий конкурс просвітянських хорів. До змагань станули 15 місцевостей з 19-ма хорами. Гідне уваги, що конкурс попередила праця народних робітників у напрямі модерного приготування, так, щоби поодинокі хорівочки випали на належному місцевішому рівні. Ініціатором улаштування конкурсу був д-р М. Хробак, голова Філії. Ще у вересні минулого року кинув він думку на улаштування конкурсу. Зараз взялися до праці. Від вересня до грудня улаждали низку викладів для провідників сільських хорів. Виклади відбувалися ще п'ятнадцять по 2 години. Безкорисно свою працю в цьому напрямі віддали: д-р Василь Витвицький, директор В. Муз. Інституту, що мав 15 викладів, і проф. Марія Данилевич, що виголосила 1 виклад. Для курсантів Музичний Інститут улажив у власнім льокалі концерт, у якого програму ввійшли твори Бетовена і Людвигівича. Концерт мав на місці показати курсантам інструментальну музику. Треба підкреслити, що це зовсім правильний підхід до справи. Так привітаний курсанти могли вже від грудня дати фахову працю по своїх салях. Почалася горячкова робота, в кожній читальні завірувало.

Врешті прийшов нетерпеливо ожиданий день конкурсу. Уже від раннього ранку стали напливати маси народу з усіх сторін Перемищини. Сотки людей, що прийшли пізніше, не могли вже ніяк на салю вміститись і багато з жалем мусили відійти. Від год. 12—12:30 через сцену Народного Дому пересунулися біля п'ятсот співачок і співаків. Усіми хорами диригували селянські сили, а хором з Перекопаного — дівчина. У співаків слідно велику здисциплінованість і свідомість: всі співаки і співачки виступали в народних строях. Виступали хорі з Бушкочович, Германович, Гороховець (3 хори: чоловічий, жіночий і дитячий), Корманич, Корювнич (чоловічий), Кусенич, Мацькович, Медики, Ніжанкович (міш. і хол.), Оріховець, Перекопаной, Пікуліч, Рожукович, Селіска і Якимич (міш. і хол.). У всіх хорів видно високий рівень, музичальність хористів проявляється вповні. Оціночна комісія в складі д-ра В. Витвицького, д-ра М. Хробака, проф. М. Данилевич, проф. І. Нагребецької, полк. Ол. Красіцького, проф. П. Волжанського і м-ра Ю. Костюка (в тім 4 членів Союзу Українських Професійних Музиків) пішла на нараду. Публіка з зацікавленням очікувала на вислід. Врешті по довгій нараді на сцені завивались: президент д-р Витвицький, д-р Хробак, голова Філії і полк. Красіцький. В часі великого напруження президент подав вислід: хорі з Медики і з Пікуліч здобули перші місця й в нагороду отримали збірки нот. Крім цього ті два хорі, тому, що здобули однакову кількість пунктів, будуть зма-

гатися ще раз за перехідну нагороду (це гарна статуетка — переможець — з написом на металевій плитці: „Найкращому хоріві Філія „Просвіти“ в Перемишлі“, на другий буде назва місцевості і рік нагородження). Рішення було слушне, бо інакше була би кривда одному або другому хоріві. Крім цього в власність визначено отсі нагороді: збірки нот Леонтовича і Кошиця, Альманах УСС, образ „Крути“ і дві грошеві нагороди на купно нот: 10 і 5 зл. Друге місце здобули Ніжанковичі, третє Горохівці (міш. хор), четверте Ясманичі, п'яте Оріхівці і шесте Мацьковичі. Крім цього на внесок президента ухвалено видати всім хорам грамоти участі в змаганнях у 1936 році.

Нагороди уфундували: Філія „Просвіти“, „Віра“ й „Українська Шадниця“.

Останній фестиваль хорів Перемищини виказав черговий раз велику співачку культуру українського народу. Українців можна перемогти гарматами, крісами і штиками, але перемогти духово не потрапить ніякий народ у світі! Хто чув останній могутній спів молодих українців і українців, хто любивався милозвучними тонами дитячого хору з Гороховець, той радісно закличе за Генієм:

Наша дума, наша пісня
Не вмере, не загине!

Вона не загине, вона буде і далі гомоніти по українських розлогих полях. Вона сталитиме серця. Та дума, та пісня українська, вона прогомонить ще побідним, „акордним звуком хорів“.

Перемищина багато причинилася до того, щоби пісня „не вмерла, не загинула“. Людям праці треба щиро побажати найкращих успіхів. — („Наш Пратор“).

Ст. Федочинський.

У суді.

Чи обвинувачений був уже коли караний? — Так, прошу пана судді. Тому два роки за це, що я купався у недозволеному місці. — А відтоді? — Відтоді я вже більше не купався.

П. Р.

ЛІПША МОЛОДА, ЧИ БАГАТА?

(Оповідання).

(3)

— Чого вам затієся? — сказав Павук. — Вийді хочете знайти собі якусь. Я мав би для вас одну.

Звернувшись до Глодяка, садівник додав:

— І для вас. Бог не даром звів нас на цій широкій дорозі.

Оба господарі зупинилися. Станули на середині дорозі так, що садівник стояв між ними. Перший промовив Глодяк:

— Як мені нарадите яку гідну, то ще куплю сливок.

— Сім за крайцара, — відповів Павук. — Та порадиж вам даром. Чи ви чули що коли про Духнича?

— Я чув, що якийсь Духнич є в Когутині, зараз за Недайковом, — сказав Костира. — Кажуть, що то найбільший богач між хлопцями в повіті.

— І я чув про такого, — додав Глодяк.

— Отже бачите, — сказав садівник. — Ви оба знаєте, що такий є і що він найбільший богач між хлопцями в повіті.

— А то раз! — вихопилося Глодякові.

— Що раз, то раз! — додав Павук. — Вона саме для вас, бо, як чуєте, має гроші. Грубі гроші!

І між хлопцями нема такого звичаю, який був у старих лицарів, — додав Костира, — що як два напосілися на одну, то один одного мусів зарубати або заколоту на смерть.

— У старих лицарів таке не бувало, — садівник заперечив.

— Таке бувало у молодих. Тут до того не приїде, бож ви не молоді когутини. Полишіть це дівчині. Вона сама скаже, котрий їй любийший. Той лишиться, другий піде далі шуктан свого щастя.

— А може вона вже має якого? — замітив Глодяк.

— Не має жадного! — впевняв Павук. — Яюсь то... тому три дні я балакав з Духничем, її батьком. Він сказав:

„Мою доньку, дам тільки за здорового та статочного богача. Молодики і бідаки нехай не пристають, до моєї дитини. Саме того, що моя дитина богачка, бідакові не дам її. Богаті люди повинні пильнуватися, щоби не збідніли і щоби їх діти не зійшли на бідаків“.

— Не можна сказати, щоби той Духнич був дурний хлоп, — сказав Костира. — В його словах багато правди.

— Як правда те, що Павук про Духнича каже, то ми могли би зачати від його доньки, — Глодяк промовив до Костири. — Я готов перший заризикувати гарбуза. Не велике буде нещастя, як дістану його.

Балакаючи, всі три вже пішли до села Недайкова. Садівник зупинився коло третьої хатчини і сказав: — Ось тут я мешкаю. Як по-

жеться, що я про Духнича звичаю, який був у старих лицарів, — додав Костира, — що як два напосілися на одну, то один одного мусів зарубати або заколоту на смерть.

— А як буде що з того, — сказав Костира, — то чи я буду женитися, чи Глодяк, ви будете дружною.

— Не хто інший, як лиш ви, — доповів Глодяк.

— Дай Боже щастя... одному з вас. Бо оба однієї не возьмете. Може на дорогу ще покріпитеся сливками? До Когутини ще досить далеко. П'ять за крайцара. Не хочете? Вже досить маєте? То з Богом! А йдучи назад, поступіть до мене розказати, як скінчилися.

Оба відвіці пішли далі. Садівник ще хвилино стояв коло своєї хати. Дивився за ними і підсміхався. Недакий оба пройшли мовчки. Мовчки ішли далі до Когутини. Кождий в своїй голові кував якийсь воєнний плян проти другого. Кождий з них хотів бути у Духнича перший, бо не сумнівався, що той прийде перший, той дістане ту молоденьку богачку. Жаден з них не хотів зачиняти балакун про дівчата. Костира зачав балакати про погоду. Казав, що коли така спека, то не тяжко би зачати за дощ. Глодяк став нарікати, що вже відпарив собі одну п'яту. Впевняв Костиру, що, пускаючися в дорогу, ліпше взяти троха за великі чоботи, як затісні. Хто не має нагнітків, той сам не знає, який він щасливий.

Костира розказував, які в спеку повинні бути онучки. Коли так балакали про ті он-

нучки, Глодяк показав рукою на камінь за придорожним ровом, кажучи:

— Тут вже зачинаються поля Когутини.

Розмова про чоботи і онучки урвалася і перейшла в розмову про Духнича і його доньку.

— Мусимо нарадитися, як і що нам робити, — сказав Глодяк. — Як зачнем незручно і по дурному, то оба відійдемо від неї з гарбузами. Як, гадаєте, зачинати?

Костира не зараз відповів. Він сам знав, що як оба зачнуть по дурному, то жаден з них той богачки не дістане. Він волів би, щоби зачав Глодяк, щоби зачав по дурному, і щоби відійшов з гарбузом. Тільки була небезпека, що як Глодяк піде перший і зачне розумно, то другому вже нічого буде пхатися до дівчини. Така небезпека грозила також Глодякові, як би Костира пішов перший.

— Як зробимо, щоби знати, хто з нас перший піде прохувати щастя? — спитав Глодяк.

Костира почіхався за вухом, погадав троха і рукою сьгнув до кишені. Витягнув срібного гульдена. По однім боці був двоголовий орел, по другім боці голова австрійського цесаря Франц Йосифа. Показуючи гульдена Глодякові, сказав:

— Я орел, ви цесар. Або навпаки. Ви орел, цесар я. Кинь гульдена догорні. Як гульден впаде на землю, то перший піде до дівки той, хто буде обернений догорні. Хто буде лежати обернений до землі,

той нехай зажде в корчмі... Отже... хочете бути орлом, чи цесарем?

— Хібаж я знаю, що вибрати? — відповів Глодяк. — Треба би знати спосіб, який сказав би нам, хто з нас повинен би бути орлом, хто цесаром.

Вибирати Глодяк не хотів, бо не знав, чи вибере добре. Радили, радили і вразили, що нині підуть до Духнича оба вкупі, тільки на озборини, не виявляючи, пощо прийшли. Змовилися, що аж як вийдуть від Духнича, врадять, як їм дальше поводитися.

— Може побачимо, або почуємо щось таке, що котрому з нас, або й обом відкохнеться брати дівку? — сказав Костира. — Хіба як би нам обом сподобалася, то побалакаємо, як вернемося до Замулина.

Глодяк сказав, що так буде найліпше. Змовившись так, кожний з них погадав:

— Не буду я з тобою балакати. Як дівка гідна, то я ще нині вернуся до Духнича і дібу торгу... Або таки зараз, як ти будеш балакати з дівкою, я моргну на її батька і відтягнувши його на бік скажу йому, чого я прийшов.

Оба йшли попри когутинські сіножаті. То був час, коли люди робили отаву. На сіножати, що тяглася аж до великої хати з кількома господарськими будинками, згортали отаву в кошиці. Між робітниками було пару молодих, гарних і жвавих дівчат.

— Це мабуть сіножать Духнича, — замітив Костира. — Між тими дівчатами буде й

його донька.

— То хіба та білява, — сказав Глодяк, — бо її коса така гарна.

— А я гадаю, що тота чорна, — заперечив Костира, — бо має сорочку з купного полотна і найкраще вишивану. Так сміливо кидає очима хіба лиш донька такого богача, як Духнич.

— Може ні одна, ні друга. Може тота третя, що там стоїть і дивиться, як інші роблять. Богачка, донька самого господаря, не потребує гарувати, як наймити.

— А може тота кругленька, жвавенька, що так живо бігає? Може то вже в крові Духничів таке, що вони в роботі перші? Інакше були би не прийшли до таких маєтків.

Коли так не могли рішитися, котра то з тих дівчат є донькою багатого Духнича, Костира сказав:

— Може це дівчатко, що сидить там у візку, скаже нам.

(Кінець буде)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Асторія, Н. Я. — В звіті з коляди має бути: М. Михлів \$1.

Н. П., Нью Йорк, Н. Я. — Ми не можемо окремо проголосувати однодоларових жертв, бо це забирає надто багато місця в газеті, коли за кожною такою дрібною жертвою приходиться оголошувати і місцевість і імя та ціль. Тому ждемо, аж таких жертв більше призбирається. Найкраще вислати такі жертви спільно, в збірці.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

РЕЛІГІЙНА ТЕРПИМІСТЬ.

Губернатор стеїту Месечу-сетс підписав онові скасування розпорядку, на основі котрого прогнано з Месечусетса Роджера Виліємса.

Роджера Виліємса вигнано з Месечусетса за релігійний радикалізм, за релігійну не-правовірність.

Прихильні губернаторові га-зети кричать з того приводу: мовляв, диви, яка релігійна терпимість панує в Месечу-сетсі: губернатор одним по-черком пера скасував декрет, що прогнано людину з краю за релігійну неправовірність. Новинарські союзи підхопи-ли новинку й післали її далеко поза Месечусетс, немовби хотіли сказати: дивіться, лю-ди, які ми релігійно терпимі. Беріть собі з нас приклад.

ЧИ СПРАВДІ?

Справжня вартість цього факту вирине на верх допер-ва по докладним розгляді всіх фактів події.

Наперед, що це за Роджер Виліємс? Потім, що це за декрет? Коли це було? Хто його видав?

Показується, що Роджер Виліємс це був релігійний ра-дикал, себто людина, що не приймає віри, яка признава-лася православно, себто за-галюбно в Месечусетсі. Відо-мо, нині Месечусетс ніякої ві-ри православно, себто за-галюбно, не признає. Це мусі-ло бути давніше. Отже це бу-ло це в 17-тій віці. Тоді ще стеїту Месечусетс не було. Тоді ще не було ніяких стеї-тив. Не було ще й Злучених Держав, бо вони повстали аж у другій половині 18-го сто-ліття. Месечусетс був ще ан-глійською колонією, а правив нею губернатор, установле-ний англійським королем. Декрет проти Роджера Виліємса видано в 1635-тій році, себто понад триста літ тому. Цим декретом вигнано його з ко-лонії, що тоді було великою карою, бо вигнанням у дікі нустарі, де бушували ворожі білим колоністам червоно-шкірі індіанці.

Отже стеїтовий губернатор підписав відкликання декрету, виданого 300 літ тому пред-ставником уряду, нині вже тут 150 літ неіснуючого, проти ре-лігійного радикала, що давно помер.

Отже яке значіння має під-пис нинішнього губернатора стеїту Месечусетс? Просто демонстрації, що з ниніш-нього становнича ми не годи-мося з тим вигнанням люди-ни за релігійну неправовір-ність 300 літ тому.

Чи велику вартість має ця заява?

В ЧОМУ СИЛА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

Вартість має якась подія чи демонстрація тоді, як вона має практичне примінення для нинішніх часів.

Яку вартість для нинішнього часу може мати відкликання королівського декрету зперед 300 літ? Хіба таку, що це від-кликання навчить нас, як по-ступати в такому випадку. Це певно й хоче підсути месечусетський губернатор, касуючи старинний декрет. Він немовби хотів цим сказати, що якби нині виступила лю-дина з неправовірною, себто загально непризною вірою, то її не можна так трактувати, як її трактувала англійська колонія й англійський уряд триста років тому. Позитивно кажучи, треба шанувати віру всякої людини, яка вона не була би. Як вона їй дорога, за неї не вільно людини осуджу-вати.

Таку демонстрацію зробив месечусетський губернатор у 1936-тій році. Одначе чи справді нині в стеїті Месечу-сетс шанується віру іншої лю-

дини? Чи справді вважається нині віру людини приватною справою?

Адже легко й демонстрацію робити за релігійну терпимість, а рівночасно пересліду-вати людей за релігію. Можна одною рукою підписувати декрет про скасування нетоле-рантного декрету з 1635-го року, а рівночасно іншою ру-кою, або й тою самою, підпи-сувати інший приказ, яким нині, в 1936-тій році, усува-ється з уряду людину, яка має тільки той „гріх“ за собою, що вона інших релігійних по-глядів.

СУСПІЛЬНІ СПРАВИ І КАТОЛИКИ.

На сніданню в готелю Асто-ра, влаштованим товариством федеральних скарбовців з на-годи їх причастя, говорив Джан Бенет, стеїтовий нюй-орський прокуратор, про по-требу займатися суспільними справами.

„Практична католицька акція“, говорив він, „значить су-спільна справедливість. Ми ві-римо в право всякої людини до праці не кілька днів у році, не кілька місяців у році, але в право до праці цілий рік. Ми віримо, що кожний робітник має право до пристойної за-плати („дїсент вейдж“), а не лише до заплати на прожиток („лівинг вейдж“). „Заплата на прожиток“ це голодова за-плата.

„Нині наш край терпить від великої дислокації (злого розміщення) багатства. Якби так звані „грабіжники-баро-ни“ практикували трохи біль-ше справедливості, то вони не збиалиб таких маєтків та не лишалиб стільки зломаних людей“.

Як про такі речі говориться на сніданні зприводу прича-стя, то знає, що люди вже почали думати про важні жит-теві справи.

ДВА ПОГЛЯДИ.

Ньюйорська стеїтова легі-слатура ухвалила зробити слідство над комуністичною агітацією по стеїтових шко-лах.

Перед субкомітетом конгрес-ового комітету для вихован-ня й праці виступав онові Ед-він С. Смит, член Краєвої Ра-ди Робітничих Відносин, та радив їм зробити слідство над „протикомуністичною гістері-єю“, що розвилася силно в Америці. Едвін С. Смит гово-рив, що ця гістерія це части-на руху для здушення горо-жанських прав і свободи ро-бітників до організації.

ЧИ І ЙОГО БУДУТЬ ПРОСЛІДЖУВАТИ?

На конгресі молоді стеїту Нью Йорк, що відбувався онові в будинку школи Стайве-сента в місті Нью Йорку, ви-ступав з промовою Чарльз Ве-бер, один з учителів „Юніон Теолоджикел Семінари“.

Він говорив молоді, що її першим завданням є скасуван-ня капіталізму та заведення в Америці „планованої суспіль-ної господарської системи“.

ЗМІСТ 5-го (41) ЧИСЛА „РІДНОЇ МОВИ“:

І. Огієнко: Наука про рідномовні обов'язки, Рідномовний Катехизм. Е. Гришак: Новотвори в сучасній українській літературній мові. І. Огієнко: Стилістично-синтаксичні нарис: 6. Позначати чого-що. 7. Зазри-ти кому на що. І. Огієнко: Найва-жчіші прогріхи письменницької мови в Галичині. Д. Бандрівський: 3. На-родний етимологія Самбірщини. Я. Гордійський: Про мову українських колядок. Розділ для самоучки: Літе-ратурної мови „Рідне Слово“. М. Бажанський, І. Зельський, В. Безуш-ко, М. Колодруба: Рідномовні за-мітки. І. Ожо: Кукіль у житті; Тера-пія літературної мови. Чистота й правильність української літератур-ної мови, відповідь на запитання на-ших Читачів. Дописи Прихильників рідної мови. Складнева бібліографія. — Адреса „Рідної Мови“: Warszawa IV, ul. Stalowa 25 m. 10. Передпла-та 2 дол. річно.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА за квітень 1936 року.

СУСПЕНДОВАНИЙ ВІДДІЛ: Суспендовано з членства У. Н. Союзу відділ 88 за невиконання параграфу 421, точка 2, статута У. Н. Союзу, не є, за неплатення своїх на-лежностей і податків до каси У. Н. Союзу, згідно з постановами пара-графів 243 і 244.

НОВІ ЧЛЕНИ:

- В. 7. Нестор Неттліг. В. 21. Чубиняк Теодор. В. 28. Костик Павло. В. 36. Шудя Катерина, Петровська Катерина, Войтович Стела. В. 37. Сурмай Анна. В. 43. Ладін Меланія. В. 57. Галашин Олександр, Лозинський Григорій, Сташко Марія. В. 58. Чорний Омелян. В. 67. Брухлівська Анна. В. 75. Костірка Петро. В. 85. Петрівська Анна. В. 86. Пронько Микола. В. 98. Дончак Іван. В. 100. Кліса Михайло. В. 102. Гавриляк Марія, Гавриляк Іван. В. 120. Білинська Маргдаліна, Здрен-ник Марія. В. 121. Мандрик Анна, Олійник Йосиф. В. 123. Іванців Микола. В. 125. Василівська Анна. В. 127. Горгота Ольга. В. 141. Мандзін Михайло, Манд-зін Стефан. В. 142. Лабинський Станіслав. В. 147. Мороз Емілія, Мороз Ма-рія. В. 152. Клімчів Анарій. В. 158. Максимів Василь, Коптюх Катерина. В. 169. Геріг Іван. В. 171. Огоноська Розалія. В. 203. Парш Лоттій, Вітенко Юрій. В. 204. Гарачай Владек, Скалаць-кий Іван, Корпан Софія, Лиска О-лександра, Фесолович Стефан, Бу-хальський Стефан, Бойко Анна, Андру-сук Анна. В. 211. Белей Володимир, Слобо-дзян Микола, Набережний Іван, Те-лешевський Петро. В. 217. Микунський Йосифат. В. 222. Фурдін Володимир, Кузьмін-ський Стефан. В. 226. Белтонич Володимир, Гу-няк Катерина, Кузичко Іван. В. 229. Лисик Володимир. В. 237. Стеула М. Кароліна, Бро-ницька Ксенія. В. 238. Бортник Данило, Давискиба Марія, Петреюк Катерина, Костець-ка Константина. В. 239. Сокальчук Анарій. В. 252. Омельчук Талеуш, Багрий Анна. В. 269. Клімчів Франко. В. 279. Рогольська Анна. В. 280. Зайк Анна. В. 282. Танасишин Михайло, Ле-сюк Стефанія. В. 288. Сенюк Катерина, Копчук Марія. В. 301. Доманчук Анна, Персович Текля. В. 310. Долгун Анна, Долгун Тек-ля, Баймак Стефан. В. 316. Паснак Павло. В. 325. Ткач Христиня. В. 333. Саучак Франко, Пенц Пе-тро. В. 334. Добромільська Анна. В. 338. Кугран Іван. В. 349. Воробець Пилип. В. 359. Злобичка Меланка, Лобур Анастасія. В. 361. Гапанович Семен, Хандон Теодор. В. 362. Мама Антін. В. 369. Деревляна Марія, Кугет Ми-кола, Сохан Семен. В. 375. Дубик Іван, Терельський Станіслав, Огар Петро, Волошан-ський Микола. В. 378. Черкас Анна. В. 383. Вовк Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

- В. 1. Гогоць Петро, Новак Фемія, Ольшевський Йосиф, Олесевич Те-одор. В. 9. Ковальчук Лука, Кормах Ми-кола, Кормах Текля. В. 20. Павловський Григорій, На-вродський Микола. В. 25. Гриняк Іван, Тимець Роман. В. 24. Папоровська Анна. В. 37. Фуртас Анастасія. В. 38. Кашак Іван. В. 41. Шеланяк Михайло. В. 43. Малинич Петро, Новицький Митрофан, Лагода Василь, Лагода Параскевія. В. 47. Заблочка Василь, Фурдин Анна. В. 74. Олач Марія, Олач Дмитро. В. 77. Юневич Йосиф, Юневич Марія. В. 87. Удич Анастасія, Удич Ева. В. 97. Перевізник Ольга. В. 102. Пучак Микола. В. 103. Псюк Василь. В. 146. Поторока Семен. В. 151. Гримач Марія. В. 158. Жубіль Семен, Малалець А. Іван. В. 159. Ткачук Анна. В. 166. Прощ Михайло. В. 167. Лішук Юрій, Лішук Ірина. В. 186. Сквер Іван, Криль Марія, Когут Марія. В. 214. Новадський Станіслав. В. 221. Кулиш Стефанія. В. 229. Гарасим Петро, Гарасим Анна. В. 238. Зварич Михайло. В. 263. Заневич Михайло. В. 276. Шведлюк Музей. В. 288. Мурин Юрій. В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна, Прус Анастасія, Прус Петро. В. 317. Присяжний Стефан. В. 319. Мацидя Софія, Мацидя Сте-фан, Мацидя Анна. В. 328. Ярош Марія, Ярош Йосиф. В. 345. Кохан Василь. В. 352. Лема Петро, Розлуцька Ю-лія, Розлуцький Михайло. В. 361. Гловацька Марія, Осого-вська Анна, Гриванський Михайло, О-пришко Стефан, Варениця Олександра, Лобас Текля. В. 364. Сало Іван, Сало Анна. В. 365. Гулик Параскевія. В. 370. Чухрій Ксенія, Чухрій Іван, Дикун Стефан. В. 371. Процик Микола. В. 383. Мінго Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

- В. 2. Масинчук Лука, Масинчук Іван. В. 21. Окрепний Юрій. В. 61. Ващур Анна. В. 112. Подольск Іван. В. 124. Савка Катерина. В. 143. Запотоцький Михайло. В. 147. Радкович Михайло. В. 242. Радковська Анна. В. 305. Онуляк Анна. В. 39. Нам'янский Марія. В. 116. Доманська Анаеля, Доман-ська Олена. В. 180. Спак Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

- В. 80. Крушинський Антін. В. 147. Дзюра Михайло. В. 223. Русинко Григорій. В. 326. Колодей Олена, Колодей Марія. В. 355. Швець Прощ.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

- В. 1. Вишовський Сидор. В. 7. Голанець Анна. В. 122. Кабаш Роман. В. 129. Білий Михайло. В. 133. Горюховський Антін. В. 138. Сидорак Іван. В. 252. Бандарук Пелагія. В. 351. Кісіль Данило. В. 361. Мілеуш Тимко. В. 363. Ткачек Григорій, Ткачек Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

- В. 72. Пеленський Григорій. В. 77. Мацедох Василь. В. 85. Латоський Стефан. В. 86. Волф Петро. В. 112. Гриняк Пелагія. В. 117. Лотоцький Омелян. В. 132. Дрід Теодор. В. 145. Потопа Іван. В. 147. Кушак Олександра. В. 173. Лазорич Стефан. В. 186. Чарик Катерина. В. 204. Шевчук Сель. В. 239. Белтан Текля. В. 318. Баран Емілія. В. 327. Мелніковський Станіслав. В. 327. Сенів Ілько. В. 384. Козак Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1936 р. бу-ло в У. Н. Союзі повноліт-них членів 21,012

В місяці квітні 1936 р. приня-то нових 100

В місяці квітні 1936 р. приня-то наново 80

В місяці квітні 1936 р. приня-то з переступними листами 10

В місяці квітні 1936 р. приня-то з інших клас 5

В місяці квітні 1936 р. пере-несено зі старого до нового року обезпечення 7

Разом 21,214

В місяці квітні 1936 р. суспен-довано 187

В місяці квітні 1936 р. відій-шли з переступ. листами 12

В місяці квітні 1936 р. відій-шли до інших клас 5

В місяці квітні 1936 р. пере-несено зі старого до нового року обезпечення 7

В місяці квітні 1936 р. відій-шли на безп. продовження 6

В місяці квітні 1936 р. відій-шли зі зворотом в готівці 11

В місяці квітні 1936 р. відій-шли з виплаченим обезпеч. 1

В місяці квітні 1936 померли 18

Разом 247

З кінцем квітня 1936 р. в У. Н. С. було дорослих членів 20,967

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛАС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД: В класі Д. на \$ 100 1

В класі А. на \$ 250 14

В класі А.А. на \$ 500 153

В класі В. на \$ 750 278

В класі С. на \$ 1000 308

В класі В.В. на \$ 1500 9

В класі С.С. на \$ 2000 2

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерті з вкладами до 70 року життя.

В класі О-500 на \$ 500 352

В класі О-1000 на \$ 1000 269

В класі О-1500 на \$ 1500 3

В класі О-2000 на \$ 2000 3

В класі О-2500 на \$ 2500 3

В класі О-3000 на \$ 3000 1

Обезпечення платне по смерті з вкладами протягом 20 літ.

В класі Р-500 на \$ 500 629

В класі Р-1000 на \$ 1000 435

В класі Р-1500 на \$ 1500 47

В класі Р-2000 на \$ 2000 1

В класі Р-2500 на \$ 2500 1

В класі Р-3000 на \$ 3000 1

Обезпечення платне за життя з вкладами протягом 20 літ. (Ендамент).

В класі Е-500 на \$ 500 424

В класі Е-1000 на \$ 1000 174

В класі Е-1500 на \$ 1500 4

В класі Е-2000 на \$ 2000 1

В класі Е-2500 на \$ 2500 1

В класі Е-3000 на \$ 3000 1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В класі W-500 на \$ 500 780

В класі W-1000 на \$ 1000 1,892

В класі W-1500 на \$ 1500 3

В класі W-2000 на \$ 2000 3

В класі W-3000 на \$ 3000 1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В класі Т-100 на \$ 100 5

В класі Т-250 на \$ 250 246

В класі Т-500 на \$ 500 4,372

В класі Т-750 на \$ 750 662

В класі Т-1000 на \$ 1000 9,898

В класі Т-1500 на \$ 1500 225

В класі Т-2000 на \$ 2000 65

Разом 20,967

МОЛОДЕЦІЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 11. Ядинч Володимир, Воло-душук Едвард, Волошук Глорія.

В. 14. Лобур Тарас.

В. 30. Цап Джеймс Теодор.

В. 42. Федорів Марія, Федорів Ми-хайло, Федорів Дорота, Федорів Ва-силь, Федорів Анна.

В. 57. Недезька Марія Рости-слава.

В. 64. Ретква Петро, Федін Олена.

В. 76. Салабан Йосиф, Салабан Володимир.

В. 83. Вишванна Марія, Ярмлюк Марія Йозанна.

В. 85. Лотоцький Йосиф.

В. 86. Волф Леон Розалія.

В. 87. Кін Стефан, Кін Емілія, Кін Володимир.

В. 94. Пилляк Юлія.

В. 102. Гавриляк Василь, Гавриляк Анна.

В. 125. Василівська Ярославла Ро-залія.

В. 127. Горгота Ірина Аліса.

В. 147. Дзюра Анарій.

- В. 102. Подольск Іван. В. 112. Кульчинська Олена. В. 113. Ващур Анна. В. 146. Чубатий Олександра. В. 209. Савка Катерина. В. 330. Окрепний Юрій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

- В. 39. Нам'янский Марія. В. 116. Доманська Анастасія, До-манська Олена. В. 147. Мороз Микрослав. В. 180. Спак Йосиф.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ 112	1 членів
" 130	2
" 147	2
" 305	2

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

- В. 1. Раповий Володимир, Кобак Юлія, Товт Іван, Кобак Петро, Юр-шак Лешко, Майшовський Михайло. В. 7. Новий Петро, Федаско Лука, Костів Йосифат. В. 9. Старовецька Анна. В. 10. Марія Володимир, Погода Марія, Завидяк Микола, Погода Іван. В. 11. Бунько Микола, Ващур Іван. В. 17. Суканя Анна, Гойла Петро. В. 20. Семчук Адам, Семчук Каро-ліна, Кафка Михайло, Герман Гри-горій. В. 28. Чуба Анна, Москалик Кате-рина, Дубицький Франко, Шимський Микола, Шимська Анна, Бурак Юлія. В. 31. Майкович Анна, Ястроб Анна, Майкович Анна, Ястроб Анна, Лабук Марія, Майкович Олександра, По-гранична Марія, Пограничний Ми-хайло, Палик Іван, Липчак Катерина, Лабук Іван. В. 39. Кондрасевич Микита, Кон-драсевич Ева. В. 44. Погірка Олександра. В. 62. Болк Микола, Совер Анна. В. 64. Ількович Іван, Ількович Михайло. В. 74. Булій Марія. В. 75. Куник Іван. В. 76. Явчак Микола. В. 83. Миронів Крокпін, Миронів Марія, Миронів Іван, Миронів Ана-еля. В. 88. Греб Іван. В. 91. Вознічак Марія, Шах Марія. В. 96. Дрід Папа, Федін Анна, Булій Юлія, Ціміхук Стефан, Лашук Матвій, Король Стефан, Булій Пе-тро, Ласик Томко. В. 97. Грубак Костя. В. 104. Поторока Катерина, Пацка-ник Марія, Андрусько Йосиф. В. 112. Тиміська Анна. В. 120. Вавро Сидор. В. 123. Білецький Володимир. В. 132. Білинська Кар

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свято в честь української матери.

Все дотепер в нас у Філадельфії так водилося, та ще й досі водиться, що Свята Матери влаштовували самі лише жінки. Не думаю я тут розводитися, чому воно так. Я хочу написати лише кілька слів про сьогорічне Свято Матери, що його влаштували дня 10-го травня самі мужички, а то товариство Українсько-американських Горожан, на своїй галі, на Френклін вулиці під ч. 849.

Відсвятковано це свято концертом, як всі інші свята, й тому було воно зовсім відмінне від всіх дотеперішніх свят в честь матери своїм культурно-святотним характером.

Програма цього свята була коротка й добірна, без того вічного спускання за кожною точкою куртини, що немілосерно шарпає нерви і псе настрій кожного концерту чи то свята.

Щодо концертної програми, то складалася на неї виконання смичкової оркестри під проводом професора П. Дубаса; виступи мужеського хору під проводом п. В. Коцюбинського, скрипковий дует проф. Дубаса і його учня п. Г. Кобильника. Деклямацію „Українська Мама в Америці“ виголосила маленька чотири-літня Любов Головата. Мило було дивитися, як тота маленька дівчинка, вбрана в чудовий український стрій, з певністю себе деклямувала на сцені. Дві маленькі артистки-співачки відспівали „Квіточку Тобі, Мамо“ так гарно, що публіка викликала їх аж два рази. До співу приграла їм на пані панна М. Кісь. Вступило слово, коротке але гарне, виголосив п. І. Боросевич. Святотну промову, багату змістом, про українських матерей виголосив д-р В. Галан.

Найважлишою концертною точкою була роздача трьох нагород тим матерям, що найкраще виховали своїх дітей на американській землі для добра українського народу.

Нагороди роздав п. Михайло Рибак, секретар товариства Горожан, сказавши переліт кілька відповідних слів. Першу нагороду вручив пані Еві Дубас, мамі проф. П. Дубаса і двох інших синів, Петра й Івана. Другу нагороду вручив пані Анні Сивуляк, мамі двох дочок, Олени й Емілії, і сина Льва. Третю нагороду вручив тут родженій молодій мамі Софії Келечави, яка має доньки співачки-артистки, Доротею й Елеонору. Вони співа-

ли на святі і часто співають на американським радіо українські пісні. Пані В. Рутецька, президентка товариства Горожанок, подякувала ініціаторам за таке величне пошанування українських матерей, а п. М. Рибак вручив їй кошук квітів від товариства Горожан як четверту нагороду.

Нагороди були даровані: одна від товариства Горожан, друга від Молодечих Злучених Товариств міста Філадельфії, третя від українського бізнесмена Йосифа Ваврова. Другий український бізнесмен доложив на ту ціль від себе \$3.50.

Для всіх матерей, присутніх на святі, злагодили як несподіванку на долішній галі прийняття, на котре п. Й. Ваврів дав у дарунку всякого м'яса, а решту, що було потрібне, постаралося товариство Горожан.

По відспіванню „Ще не вмерла Україна“ п. Рибак попросив усіх присутніх мамів і інших гостей зайти на долину, де всі засіли до столів. Враз з ними засів також о. канцлер о. Пик і о. О. Гресцько. Члени тов. Горожан всім служували. Вечерою проводила секретарка тов. Горожан, пані Олена Штогрин. Вона поклікувала до слова декотрих жінок, не поминаючи й о. Пика. Поклікані гості говорили на різні теми і після того переведено збірку, що принесла 26 доларів, з призначенням на народні цілі.

Такі культурні свята в честь української Матери повинні улаштовувати українці по всіх місцевостях Америки й тим підтримати на душі українські матері, щоб вони виховували своїх дітей в українському дусі, для добра українського народу.

Присутня.

ПІТСБУРГ, ПА.

Союз Українок для потерпілих від повені.

День перед святом Матери комітет Союзу Українок в Пітсбургу роздавав від Союзу Українок Америки дар тим українським матерям, що найбільше потерпіли від повені. Вибрано з бідних родин найбільш бідніші. Кожній жінці доручено до рук гарну „капу“ на постіль. З радістю і сльозами в очах наші жінки дар приймали та дякували і благословили Союз Українок. Їх вдячність повинна бути нагородою дорогим сестрам за ту допомогувати акцію.

Тих „кап“ роздано 48. В Н. С. Пітсбург 22, в Мікіз Ракс 22, а 4 тим, що не належать до жадної громади.

Гроші на ті „капи“ одержано від Союзу Українок Америки (через Обеднання) \$75, а з Бофало, Н. Й., від відділу ч. 49

С.У. \$10. Решту доложено з каси місцевого відділу.

За комітет Союзу Українок в Пітсбургу:

Марія Скалевич,
Катерина Козак,
Анастасія Усик.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ШКАГО, ІЛЛ.

На Рідний Край.

Гром. Г. Небор прислав до Обеднання \$10, призначуючи по \$2 на Р. Школу, інвалідів, сиріт, політичних в'язнів та на членську вкладку для „Просвіти“.

БРУКЛІН, Н. Й.

Українським матерям.

З нагоди Дня Матери громадянки Тетяна Мудрик і Анна Гудима зайняли збірку при укр. греко-кат. церкві для матерей Біласа і Данилишина і тих студентів і студенток, що їх судив варшавський суд. Зібрано \$12.50 і вислано до Обеднання. — Жертували: по \$1: Тетяна Мудрик, Анна Гудима, о. Антін Лотович, а Анастасія Шарко 75 ц. Решта дрібними датками.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Писанка на Рідну Школу.

При церкві св. Юрія, сема вулиця, заходом Союзу Гетьманців-Державників зібрано \$91.05. Збіркою занялася І. Тарнавська.

Жертували: по \$2: В. Лазуга, К. Добрянський; по \$1: М. Шуст, І. Бабинник, Гостиниця Гулі і Гузара; а Т. Стефанів 50 ц.; з каси Центрального Комітету \$1.45. Разом вислано до Обеднання \$100.

Микола Шуст,
скарбник Центрального Комітету.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 7-го травня помер в 63 році життя **СТЕПАН ШУРКО**, член тов. ім. Тараса Шевченка, відділ 176 У. Н. Союзу в Шкаго, Ілл.

Покійний родився в селі Добра, повіт Сянік. В. Й. П.

Петро Бабяк, секр.

ВЗОРИ

канва, шити до вшивання Д. М. С. стемповані різи. Пишіть до каталогу до

UKRAINIAN BAZAAR,
97 Avenue A, New York, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

- Д-р Шухевич Степан: ТРКНИ ТО СМІХ, Воєнні оповідання — \$ 85
- Полінич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сензаційна повість — 50
- Полінич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ, сензаційна повість — 40
- Мродовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах — 1.00
- Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця — 50
- Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах — 1.00
- Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя — 50
- Туринський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах — 1.00
- Горинський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО — 50
- Будніковський, В.: ГРЕМІТЬ. Історична повість — 50
- Самчук, Улас: МАРІЯ, хроніка одного життя — 50
- Голубець, Микола: ГЕЙ ВІДНО СЕЛО. (Нарис) — 50
- Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ а післясловом М. Голубця — 50
- Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ. Повість про декабристів на Укр. — 50
- Павло, Сей (Севальський): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ — 50
- Вері, Жиль: ЗАМОК У КАРПАТАХ — 40
- Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання — 50
- Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКІЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в. — 25

Замовляйте у книгарні Свободи:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND ST. (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

EAGLE REGALIA CO.

Виробляє: ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУГВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.

Коли ваше братство, товариство чи сестринство хоче бути вдволене, хай шле нам замовлення на пробу. Каталог, інформації і пробні зори вилешмо Вам на ваше запитання БЕЗПЛАТНО.

298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

МО ЛИТОВНИКИ

які можна набути в книгарні „СВОБОДИ“

ВІНОЧОК в білій навчувовій оправі з образцем по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей) — \$ 80

ВІНОЧОК в чорній шкрянній оправі 80

ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в гарній чорній полотноній оправі — 1.25

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній чорній полотноній оправі — 1.25

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій навчувовій оправі з образцем по середині 1.50

ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в чорній шкрянній оправі — 1.35

БОГ РАДОСТЬ МОЯ, сторін 606, в гарній м'якій чорній оправі — 2.00

БОГ РАДОСТЬ МОЯ, сторін 606, в білій навчувовій оправі з образцем по середині — 2.50

Замовлення разом з належністю слати на адресу: „СВОБОДА“ 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

У трамваї.

— Це свинство, молодий чоловіче, дозволити, щоб жінка цілий час стояла!
— А ви чому не відступите їй місця?
— Я? Яж її чоловік!...

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

Зловіщі гадки прошибали мозки обезцезеного ватажка людодів і його знахора-чародія. Їх серце кипіло гнівом. В той час Тарзан рівним, але твердим голосом давав їм таку науку: „Коли ваші наїзники поважаться ще раз ступити на мою землю, то кара смерті зустріне їх за те. Бо Тарзан ємогутній і справедливий.“

Після цього Тарзан закликав Мувіра на бік і сказав: „Заведи украдені дівчата назад у село, а тоді сюди повертайся. Я мушу поспішати, щоб зустріти молодих хлопців біля залізної дороги. Вони цивілізовані хлопці і тому не можна ні на хвилину полишати їх самих, в самому серці Африки. Це небезпечно.“

...У тім моменті, як Тарзан це говорив, доля хлопців спочивала в руках провидіння. Після скаженого танцю залізничний віз, у котрому вони їхали, зробив ще один карколомний скоч і станув. Дік і Док вискочили з поїзду, а за ними поспішали інші перелякані пасажири. Всі дивилися, що таке сталося. Поїзд вискочив із шин.

Було ясно, що щоб поїзд поставити знов на шини, це забере кілька годин. Обличчя хлопців звернулися в напрямі нетрів, що виглядали тепер правдишніми, цікавішими і більш привабливими. Вони дивилися мовчки на них, а їх серця напружало якась невідомо, таємна радість; там, там крилися пригоди.

ПРОТИАЛКОГОЛЬНІ КЛІЧІ, (Подає „Відродження“).

— Алкоголь є суспільним шкідником. Через нього терплять винні й невинні, одиниці, родини і цілі народи.
— Нетверезе життя — нужденна смерть.
— Лютий — місяць протиалкогольної боротьби. Ставайте всі на фронт проти алкоголю і тютюну!
— Станути до протиалкогольної і протиникотинної боротьби є обовязком кожного українця.
— Лютий — місяць протиалкогольної пропаганди. Поширюйте протиалкогольну свідомість. Вступаєте в члени Т-ва „Відродження“ у Львові!
— Жінки найбільше терплять через п'янство чоловіків. Жінки! Розгортайте боротьбу з алкоголізмом!
— Алкоголізм завдає насаперед багато лиха жінці!
— Тютюн затроює ціле тіло й запоморочує ум.
— Курці пустилі з димом майно, працю, заробіток і здоров'я!
— Тверезість — це основа родинного щастя. Тверезість стедить шлях до добробуту й незалежності одиниць і народу.
— Алкоголь і тютюн — вороги освіти. Замість до коршми, йдіть до читальні!
— Робітнику! Забавляючися з товаришами — скільки пропиваєш тижнево? Якби ти вмістав ці гроші тільки на 5% в українському банку, скількиб ти мав за 5 літ? А за 10? За ці гроші купив би ти землю, реальність і був би самостійним господарем, а не бездомним пролетарем!
— Не вбивайте своєї сім'ї! Не пийте отрути-алкоголю!
— Самогон це шкідливіший як чистий алкоголь! Сніпота, хирляцтво й нищівня — наслідки пиття алкоголю.
— З шістьох дітей п'яниці тільки одно виховується. Батьки, п'ючи — вбивають власних дітей!
— Алкоголь батько злочинів і лиха. Алкогольне дерево дає обильні плоди: нужда, грабіжі, нервові хвороби, нагла смерть, божевілья, самогубство, сухоти, захисти для волюцог, хвороби, шпиталі, руїна одиниці, жебрацтво, злочин, тюрми, смертність дітей, ідіотизм, епілепсія, проституція, руїна раси.
— Алкоголь ані не розгріває, ані не облекшує травлення. Навпаки: п'яному найлегше простудитися і замерзнати. У п'яницю найчастіше трапляються хвороби шлунка.
— Нетверезому хліборобові поле терням заростає. Коршма — найбільший ворог селянина.
— Хто сіє тютюн — збирає нужду і хвороби.
— П'яний батько руйнує сі-

мейне пожиття. Бережіть дітей перед алкоголем і тютюном!

— Хто не п'є і не курить — щадить. Стриманість — це певний шлях до багатства одиниці й народу.
— Тютюн руйнує нерви курця. Він веде неминуче до сухит.
— Курці! Ваші гроші випрокурили. Ваше майно це гора недокурків і сміття. Геть з тютюном!
— Розводіть і плекайте садки. Укте очові. Робіть з них безалкогольні напитки.
— П'яниця гине замолоду. Його сім'я попадає в нужду.
— Відмов собі чарки горівки для добра твого молодшого брата. Твій лихий приклад міг би і його заохотити до п'янства.
— Чарка горівки — море сліз!
— В чарці топиться більше людей ніж у морі!
— Ухо п'яного раба не чує брязкоту кайданів, у які він закований!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КАЛИНУ АНТОНА, що живе мабути у Нью-Йорку, просить його брат д-р Володимир Калина (Lwow, Krasni 18, East Galicia, Poland) подіти йому свою точну адресу. Вважна справа. 112-5

ПОТРІБНО ДЖЕНІТОРА, малий дим, гаряча вода, місячна платня \$15, 3 кімнати на першій поверсі. Чоловік може йти до праці. Головіться в понеділок між 6-тою і 9-тою годиною рано до: S. HANDEL, 300 Ft. Washington Ave., N. Y. C.

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН, добре вироблений інтерес в українській ділянці. Продам дешево з причини браку помочи. Головіться до 112-15

М. КОБЗИСТОГО, 64 St. Mark's Pl. (E. 8 St.), N. Y. C.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Ураїнок година: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набрикли жили, болячі ноги, флебіти (запалення жил), напухлі або болісні коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.
Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8.
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКІ.
D. R. VENLA
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ
28 W. 89 St., New York City.

Напишіть іше нині про пораду і поміч до того добре відомого арабського астролога, ворожбитя з долоні і місячного читача. Лише залучити на \$1.00 зовнішній ордер, запитайте чотирі питання про пропалхх сповіків, загублені речі, любов, подружжя, бізнес або якийнебудь інший предмет. Не забудьте поспитати про мій безплатний несподіваний дарунок. Подайте конечно день і місяць вашого народження. Пишіть по англійськи. Зашіть до проф., що називається Ralphe Hamiley. Особи, що мешкають у Джерзі Сіті або в околиці, мусять прийти до офісу. Як приїдете, дамо вам пораду і вську поміч, яка вам потрібна. Замовте собі телефонном день прийому.
Delaware 3-5904.
Офіс: 383 JACKSON AVE., Cor. of Ego Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПРОКОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.